

SMV'ERNE

Antallet af selvstændige i Danmark falder og falder

TEMAANALYSE

Mens antallet af lønmodtagere buldrer derudaf, så er antallet af selvstændige i samme periode faldet. Selvstændiges andel af beskæftigede udgjorde i 2008 7,6 pct., men i 2022 lå det kun på 6,1 pct.

Antallet af selvstændige i Danmark falder og falder

Danmark udvikler sig i stigende grad til et lønmodtagerland, hvor andelen af selvstændige falder, mens både antallet af offentligt og private lønmodtagere vokser markant. Det kalder på politisk handling.

Hovedpointer fra analyse

- Antallet af lønmodtagere er vokset med 265.700 personer fra 2008 til udgangen af 2022.
- Antallet af selvstændige er faldet med 20.300 i samme periode.
- Selvstændiges andel af beskæftigede er reduceret fra 7,6 pct. i 2008 til 6,1 pct. ved udgangen af 2022.
- Selvstændige i Danmark bliver også ældre. Andelen af selvstændige over folkepensionsalderen er steget fra 14,1 pct. i 2008 til 20,0 pct. i 2022.
- Antallet af kvindelige selvstændige i Danmark er steget, især inden for brancherne sundhed, erhvervsservice og kultur og fritid.

Antallet af
selvstæn-
dige mellem
2008-2022
er faldet
med

20.300

Antallet af iværksættere har været faldende siden 2008

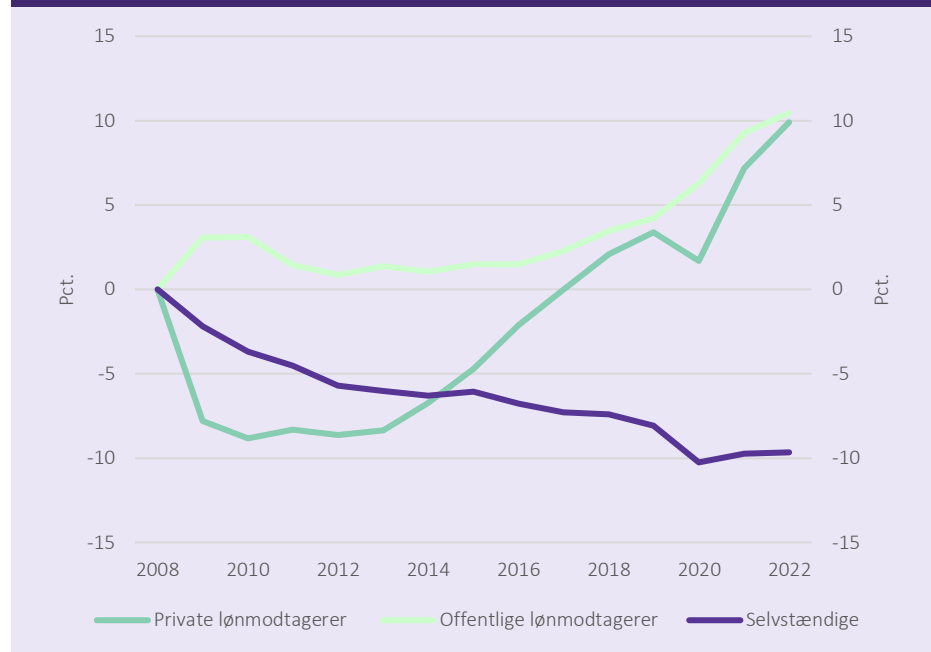
Flere lønmodtagere, men færre selvstændige

Fra 2008 til udgangen af 2022 er antallet af private lønmodtagere steget med næsten 10 pct., jf. figur 1.

Offentlige lønmodtagere har også oplevet en støt stigning over hele perioden med en markant udvikling siden 2017, der også når op omkring 10 pct. for hele perioden.

I modsætning til denne fremgang har antallet af selvstændige været stødt faldende siden 2008 med en samlet tilbagegang på 10 pct.

Den procentvise udvikling i antallet af private lønmodtagere, offentlige lønmodtagere og selvstændige, 2008-2022.

Kilde: DST og egne beregninger

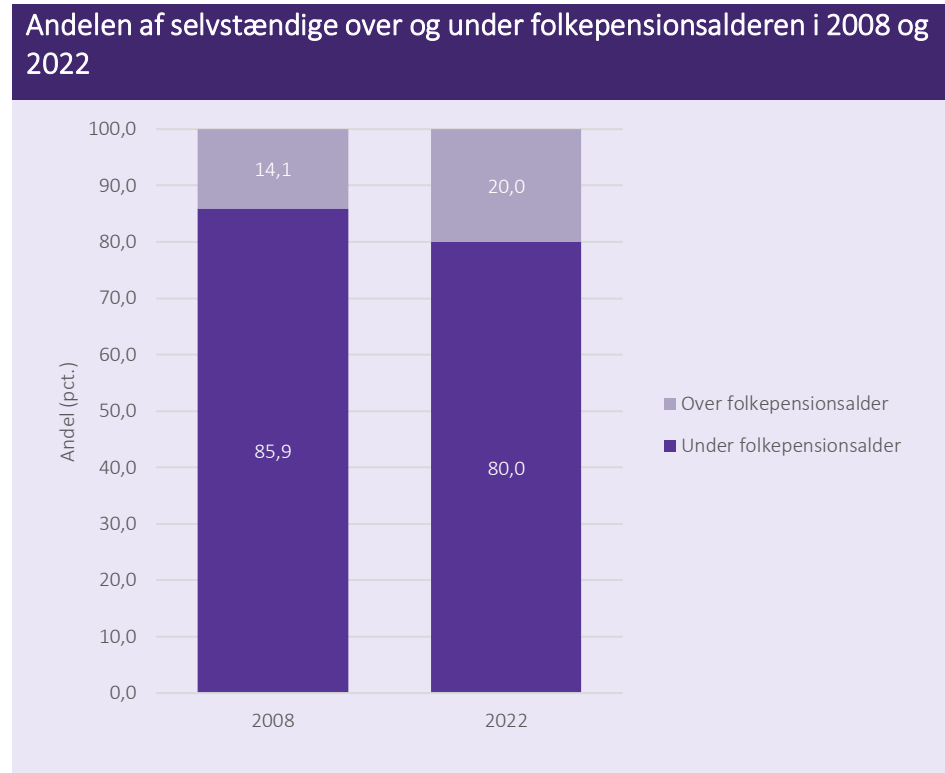
Figur 1

Færre, men ældre iværksættere

Aldersfordelingen blandt selvstændige i Danmark er under forandring. I 2008 var 85,9 pct. af de selvstændige under folkepensionsalderen, mens 14,1 pct. var over folkepensionsalderen, svarende til knap hver syvende, jf. figur 2.

I 2022 er denne fordeling forskudt: nu er det hver femte selvstændig, som er over folkepensionsalderen.

Iværksættere bliver ældre og ældre

Anm: Folkepensionsalderen blev i perioden 2019-2022 forøget med 2 år.
Kilde: DST og egne beregninger

Figur 2

Anderledes billede for kvindelige iværksættere

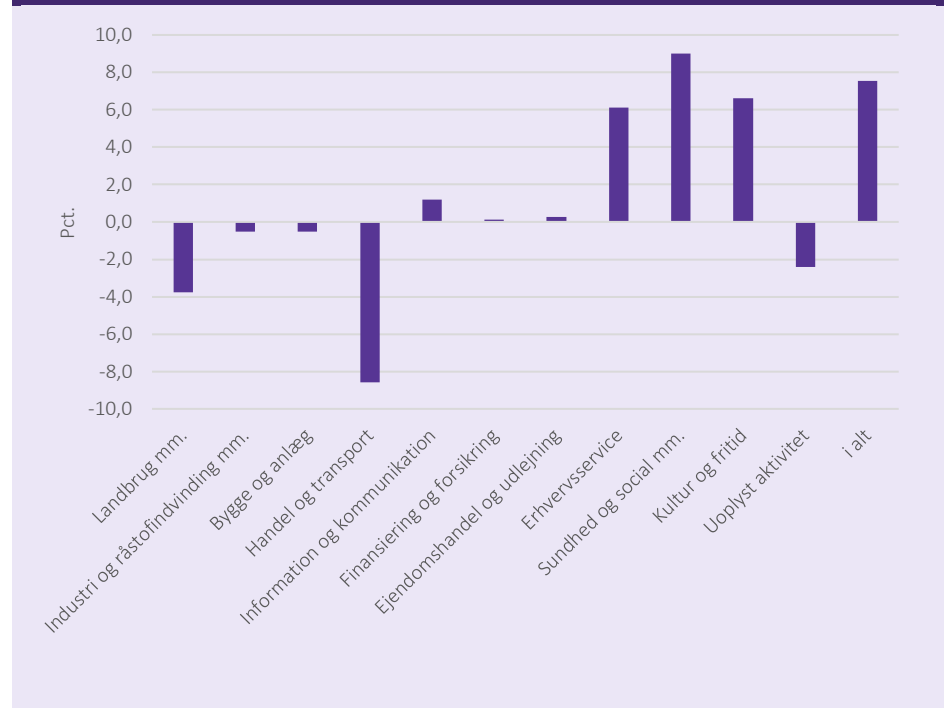
På trods af tilbagegang med antallet af selvstændige i Danmark, går det fremad, når det kommer til kvinderne.

Brancher som erhvervsservice, sundhed og socialvæsen samt kultur og fritid har oplevet en betydelig vækst i andelen af kvindelige iværksættere med stigninger på op til 8 pct.

Modsat har der været en stor tilbagegang i antallet af kvindelige selvstændige inden for landbrug og handel på hhv. knap 4 og 8 pct.

Antallet af kvindelige iværksættere er steget med 7,6 pct. mellem 2008-2022

Den procentvise ændring af kvindelige iværksættere, 2008-2022. Fordelt på brancher.

Kilde: DST og egne beregninger

Figur 3

Konklusion og politikforslag

Andelen af beskæftigede, der arbejder som selvstændige, har over en længere periode været faldende.

Analysen viser, at faldet sker samtidig med, at selvstændige som gruppe samlet set bliver ældre. Hver femte selvstændig er over folkepensionsalderen. Dermed er der risiko for, at nedgangen i antallet af selvstændige tager til.

Faldet kan i høj grad henføres til, at færre mænd vælger at blive eller fortsætte som selvstændige. Derimod ser vi en klar tendens til, at flere kvinder vælger at kaste sig over iværksætterlivet – ikke mindst inden for brancher, der beskæftiger sig med velfærdsopgaver.

Fremtidens arbejdspladser og ydelser skabes i høj grad af iværksættere. Når vi som samfund får færre selvstændige, går vi glip af noget af den virkelyst og innovation, der ligger i at være selvstændig.

Med færre selvstændige risikerer erhvervslivet at miste det nødvendige politiske fokus på gode vilkår for at starte egen virksomhed og derigennem øge vækst og velstand og udvikle fremtidens velfærdssamfund.

På baggrund af dette, foreslår SMVdanmark at fremme vilkårene for selvstændige ved bl.a.

- Konkrete måltal for at nedbringe bureaukratomfanget opgjort ved mængden af regler og administrative byrder, som såvel folkevalgte som centraladministrationen holdes op på. Eksempelvis havde den tidligere borgerlige regering en målsætning om en reduktion i byrderne svarende til 4 mia. kr.
- En markant forenkling af kapitalbeskatningen, hvor de talrige skattesatser konsolideres til én, sammenhængende sats på 25 pct. på såvel positiv som negativ aktie- og kapitalindkomst (med en særlig løsning for hovedaktionærer for at undgå indkomsttransformation).
- Et eftersyn af selvstændiges retssikkerhed og ret til en basal indlånskonto for erhvervsdrivende.

Kontakt

Seniorøkonom Thomas Gress, tlf. 51 90 50 91, gress@SMVdanmark.dk.
SMVdanmark, juni 2024